

Martin Elver

Carmen Ad Illvstrissimvm Principem Ac Inclytvm Heroem Dominvm Ioannem Albertvm, Dvcem Megaloburgensem, Principem Vandalorum. &c. Comitem Suerini, Prouinciæ Rostochiensis [et] Stargardiæ Dominum. Ob ipsius aduentum in Montem Regium Boruþiæ scriptum. A Martino Eluero Demminensi Pomerano.

Regiomontum Borussiae: Daubmannus, 1562

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn898707188>

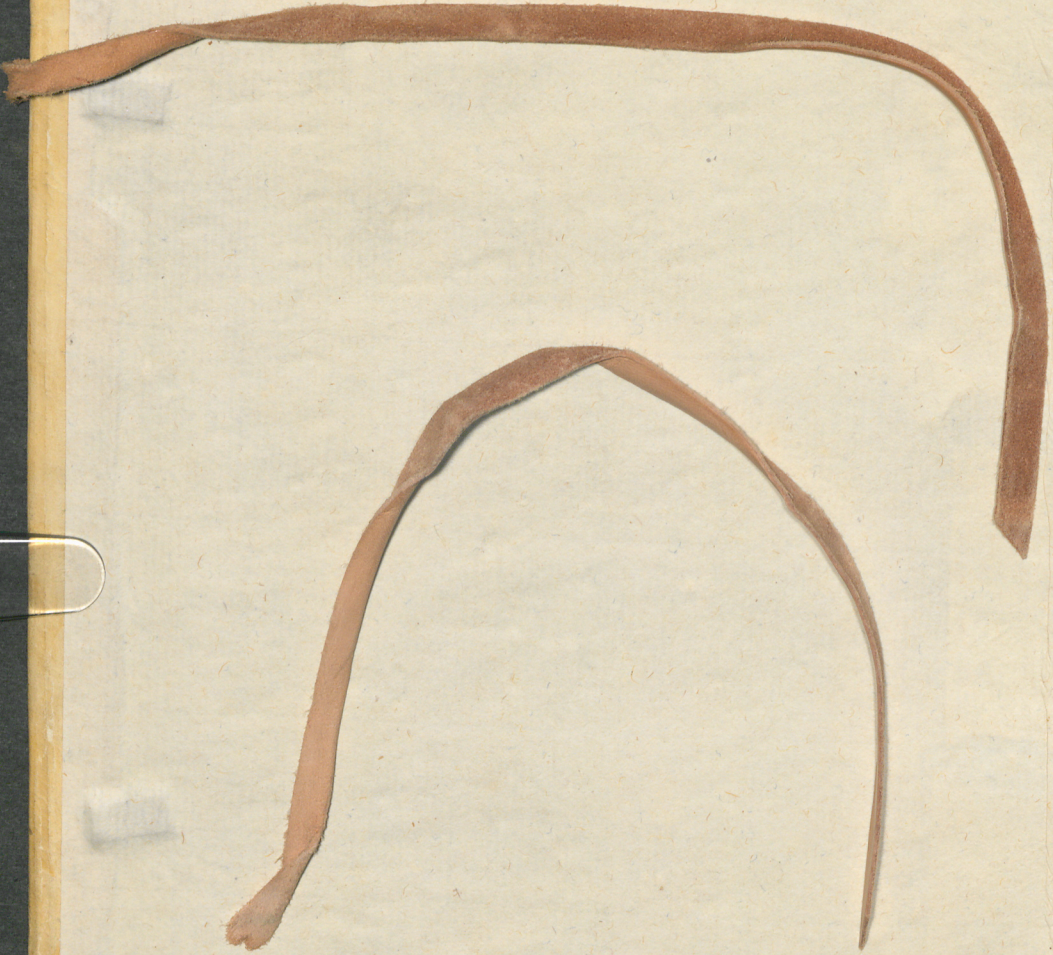
Druck Freier Zugang

I O A

H * S * M

P. 82

MK-1364¹⁻⁹

CARMEN

AD ILLVSTRIS-
 SIMVM PRINCIPEM AC
 INCLYTVM HEROEM DO-
 MINVM IOANNEM ALBERTVM, DV-
cem Megaloburgensem, Principem Vanda-
lorum. &c. Comitem Suerini, Prouin-
ciae Rostochiensis & Star-
gardiae Dominum.

*Ob ipsius aduentum in Montem Regis-
 um Borussiae scriptum.*

A

*Martino Eluero Demminensi
 Pomcrano.*

Regiomonti Borussiae imprimebat
 Ioannes Daubmannus.
 Anno 1562.

CARMEN
 AD ILLUSTRIS.
 SIMVM PRINCIPEM AC
 INCLEVTVM HEROEM DO-
 MINVM IOANNEM ALBERTVM,
 Ducem Megaloburgensem, Principem
 Vandalorum. &c.

Ob ipsius aduentum in Montem Regium
 Borussia, Scriptum.

*D*um gemini fugiens Phœbus confis-
 nia piscis (ouis.
 Aurca Phryxææ uellere lustrat
 Induit & primum primos dum gra-
 men honores,

Squalida, nec Musis uota moratur hyems.
 A duena Riphæi uolucris dum frigoris exul
 Consuetas relegit sole repente uias:
 Nuncia Sarmaticas uolitabat fama per oras,
 Quas ferit Arctois Ennosigæus aquis:
 Heroum specumen Princeps insigne decusq;
 Ad nostras subito te properare plaças.
 Hic ubi Regalem piscosus Bregela Montem
 Et cornu bifido docta Lycæa, petit.
 Sic igitur ueniens ad nosiri Principis oras
 Aduentu plausus semina mille refers.

B z

Bis

Bis leuis hæc (nec uana fides) decepit hiantes.
Bis dubios sparsit garrula fama sonos,
Et memini gaudens ut Principis aula fremebat,
Alberti, qua tunc excipiendus eras.
Nempe uiris diues generosis aula fremebat,
Credula dum non spes, culmina lapsa foret.
Pythius Aoniam Charites reuocabat in arcem
Concelebrans Clario pectine dulce melos.
Dulce melos, geniale melos, concentibus aptis,
In quo leta nihil gaudia præter erant.
Bregela sic placido lambebat letior amne
Atria, Pierio nobilitata choro.
Lambebat (reliqui spectarunt omnia) iudi,
Vadi tunc Nymphis ex hilarare suis.
At quid nunc faciunt dum spectant fronte petitum?
Testantur passim gaudia: Voce, togis.
Hic molles Elegos uolitanti pectine ludit,
Reddens lætitiæ symbola rara suo.
Ille representat Mantois carmina luccis,
Et certat pedibus grandis Homere tuis.
Pars habili ferunt corybantia Cymbala fuste
Pars recreant nabis pectora dura suis.
Tibia concentus quoq; multiformis edit,
Tibia crispantes docta mouere sonos.
Tympana sic alij quatunt & tympana reddunt
Plausus, nec reticet gaudia docta Chelys.
Quin

43
Quin alij flatu modo cornua rauca fatigant,
Hic uolucris repetit pectine fila lyrae.
Nec mora, uocali fundit taratantara flatu
Iubila, stelliferum uerberat atq; polum.
Barbatam sobolem Lymphæ discussit ephebus
Lucifer, igniflua te ueniente face.
Aude, quod in gyrum quisq; sua carmina fundit,
Atq; Duci faustum gratificatur iter.
Vndiq; letitiæ uideas uestigia uerae,
Vndiq; gratantur dijs hominesq; duci.
Sed quid ego faciam, uigilans spectator adhaerens?
Num modo me solum conticuisse decet?
Sæpe quidem dixi, Dij dent perferre laborem
Mæonijs pedibus commemorandus eris.
Dum tamen in uersu referunt non numina uires,
Delitias nullas, carmina nulla dedi.
Nunc ego cum specto uultu, tua dona, figuram,
Et quæ sit uirtus insita mente tua,
Vnde mihi tremulo preceps audacia surgit
Nescio, sic laudes persequor ore tuas.
Ergo materiam sumo mihi sedulus aptam,
Qua tibi lætitiæ symbola nostra feram.
Sunt licet eximij Vates celeberrime Princeps
Quorum pimploeo neclare uena scatet.
Qui tua condecorant numeris Epinicia dignis
Et laudis repetunt pleetra sonora tue.

A 3

Hoc

Hoc tamen ut facerem suadet sitis ardua laudis,
Illa tuos morsus Liuor inique rapit.
Illa uoluntatem placido de pectore promptam
Excitat, & tantum sic uoluisse iubet.
Cum uires desint, remanet uia trita salutis:
Non potuisse quidem sed uoluisse tamen.
Sic ut descendit mollis gladiator arenam
Hosti par ualido si nequit esse suo.
Ast quid principium, quis erit mihi carminis ordo?
Carmine quo merito quoq; tuosq; canam?
Dij melius, staret si uis ut prompta uoluntas
Pieria uellem te celebrare tuba.
Nomen & aeternum per me tibi forte maneret,
Cuius ego merito portio magna forem.
Cymbricæ ceu quantum creuit generosa propago
Quæ generis iactas stemmata clara tui:
Quæ uegetaq; manu fatali tempore gessit
Inuictum uestrum læta Trophæa genus:
Hæc ego pomposo uellem memorare nitore,
Et grauius Heroo iam resonare pede.
Sed quia pangendo non sunt in carmine uires,
Tanta nec in numeris gratia, tanta Venus
Ardua committam Clarijs celebranda Poëtis
Bella, quibus facili uena liquore fluit.
Non mihi Pierio manant modulamina riuo,
Nec pedibus certis absona Musa fluit.
Vestra

Vestra Sophocleos meruerunt bella cothurnes;
Et quales Charites, cœlica cura probant.
Musala nostra feros tolerauit dysade morsus
Atq; supernacuo claudicat illa pede.
Claudicat, in laudes nunq̄s satis esse uidetur:
Laudis tanta patent æquora lata tue.
Æquora lata patent hæc fundit nauita mollis,
Hei mihi uentosis uix rediturus aquis,
Stemmata si specio, claros fascēsque tuorum,
Ecquid in Arcloolatius orbe micat?
Nomina si trutina sapienter pondero iusta,
Num totomundo candidiora manent?
Quid: si conabor primo comprehendere uersu
Stemmata, que nunq̄s degenerare docent,
Protinus ipsa tuo me nomina clara nitore
Que non sunt ueteri stirpe minorā, uocant.
Illa quidem cupiunt primi fastigia uersus
Hæc eadem titulis et superare suis.
Quot tua nunc igitur tollam præconia pleetro?
O Princeps alia commemorande Cheiy.
Nemo tuas laudes satis enucliare Camœnis
Sit licet ingenio floridiore, potest.
Quot lepores in Atho, tot sunt præconia laudis,
Hæc igitur longum commemorare foret,
Non te Stemma facit solum super æthera notum,
Sed tibi dat uirtus Solis utramq; domum.

Scilicet

Scilicet Aonijs cum sis durabilis Atlas,
Auctas sustentas, prouehis atq; leuas,
Cum pressæ uarijs tristantur cladibus artes,
Nec datur Idalio neclare posse frui,
Cum præceps tumido corrodit gutture uulgus,
Vulgus præclari nescia turba boni.
Solutu releuas præstas solatia solus,
Solutus es innocuo firma columna choro.
Sic ó perpetuis Princeps dignissime fastis
Sic decet ut medicus ferre Galenus opem,
Concaua te dicent sinuosæ littora terræ,
Et referent meritis præmia iusta tuis.
Numinis armigeri senserunt classica nunquam,
Dum uoluis manibus sceptra superba tuiss.
Maieestas, uultuq; nitens pax alma sereno,
Occupat Austrini iugera culta soli.
Prouita sedulitas facit hoc & uiuida uirtus,
Quiq; tuo, diuûm, pectore uersat amor.
Scilicet Aonijs cum non sis degener hortis,
(A quibus auricomi scandimus alta iugi.)
Sedulius obseruas non ficto pectore Musas
Quæ tua uicturo carmine facta canunt.
In te sic ueræ uirtutis imago relucet,
Sic tibi sic uirtus itq; reditq; comes.
Quid inuat auratos uenari fœnore nummos?
Abdita uel positis antra beare lucris?
Sis

45
Sic ne decens sequitur rutilos reuerentia nummos,
Ingeniumq; bonum fertilis arca facit?
Fallitur o' nimium uexat quem tanta cupido,
Ut dubitet Claras asseruisse uices.
Non solum tumidus defendit moenia nummus,
Illa sed Aoniæ quippe tuentur opes.
Tristis auaritiæ rabies & foeda cupido
Sint procul, & cedant qui sinus Opis habet.
Sola manet uirtus nullis peritura diebus,
Quæ uenit ex Musis gloria sola manet.
Et nisi Pierides magnos resonare iuaret
Nomina cum rebus uinceret una dies
Facta quis Aeneæ magni quis noscet Achyllis,
Amphitryoniadis, Telemachiq; patris,
Si non Aoniæ texissent facta Camœnæ,
Nec sinerent picea nube iacere decus.
Tantæ uirtutis sunt diuûm scripta sororum,
I nunc & Musas numina uana refer.
Ergo nouem princeps, habitant dum monte puellæ,
Humida uel trifidæ Phocidos antra colunt.
Officij memores, certatim præmia reddent,
Aequabunt nomen syderibusq; tuum.
Adde, quod ille sum post ultima fata uigebit,
Respuet & uires mors uiolenta tuas.
Nam tu non uno memorari laude laboras,
Nec patet in laudes arca parua tuas.

B

I

*Te quoq; felicitis cui feruent munera sortis,
Si modo diuitie munera sortis erunt:
Ingenuas didicisse iuuat non segniter artes,
Dum loiti requies parua laboris adest.
Plurimus assiduo sitiens submersus Iaccho,
Dum natat, & nunq; quo satietur habet.
Nec mora, raptat amor sacros inuisere fontes,
Quoq; dubios cursus ceu Aegriana reges.
Iam legis aut numeros diuerso fune ligatos
Aut fingis docto uerba soluta sono.
Germanus quoties te teutona uerba tonantem
Aspicit, hunc, dicit, teutona terra tulit.
Vndanti quoties tu Latia uerba lepore
Aptas, censeris nec Cicerone minor.
Tunc quoq; cum magnis certat uis insita uerbis,
Non dubitas lepido promere graeca sono.
Quid super haec addam, uersasq; uolumina Iuris
Quod litis retriçi tollere bella docet.
Quid, trudas monachos meliori dogmate cultus
Et quicquid Christi foedat ouile Dei.
Harpeyas uolucres que deteriora sequuntur
Et Latij pellis monstra timenda Strigis.
Hinc tua fama citis abit in sublime quadrigis,
Non metuens magni tela trifurca Iouis.
Cedite Magnates, generosi cedite Reges,
Hei quanta est uirtus asseruisse fidem.
Tartarus*

Tartarus in reprobis domicilia certa locauit,
 Qui pius est sedes dicitur esse Dei.
 Consuluisse suis cupit hic, nocet omnibus ille
 Turgida dum tacito pectora felle tument.
 Præuius hic populos ad Cœlica regna remittit,
 Ille uenit Stygiæ proxim a cura foris.
 O præclara dies, niueis signanda lapillis
 In cuius cunas offitiosa fuit,
 Qui pia saluifici propagat dogmata Christi,
 Contemmens reprobi somnia stulta Strygis.
 Somnia stulta Strygis, quæ sunt uulgata per orbem
 Blasphemantq; boni dogmata uera Dei.
 O Princeps toto grauior spes addita mundo
 Deuoti summus Religionis honos.
 Dignus es annali celebrari laude Camœnis,
 Si decet ingenium concelebrare Ducem.
 Dignus es Aonio (nam quis te dignior esset?)
 Aequari rutilo, uindice uate, polo.
 Tu releuas merito Musas sine honore iacentes,
 Et docla solers arte Tropæa geris.
 Tu colis ætherni non solum dogmata Christi
 Propter & hæc tepido sanguine tela lauas.
 Testis es excelsis ô Ingolstadia muris
 Sensisti belli nam simulachra sui.
 Ut modo conticeam cessas non testor & Alpes,
 Nec timidæ ripas Cærule Mœnetuas.

B z

Quid

Quid tamen hæc refert rudibus meminisse Camæus
Insignes laudes nominis aura sinut. (115)
Non ego funesti possum te dicere belli
Ansam, cum Martis uindictis arma cics.
Nonne Deus iussit fessis succurrere rebus,
Amplectiq; pium Religionis opus?
Nonne Vir assuetis studeat prodesse libenter,
Dum potis est foribus pellere triste malum?
Dicite, quæ ferrum nociturum causa parauit,
An, quod & innocuos pellere clade decet?
Non ita concessit ferrum natura minacem:
Vt quisquis, proprium quo tueatur, habet.
Sic o te Princeps, quo non præstantior alter,
Iniuste nunq; stringere tela iuuat.
Scilicet optatam patriæ dum Marte salutem
Defendis, uarios pellis & arte dolos,
Vnde tuis iam iam floret pax aurea terris,
Sunt procul & feces seuæ Megæratuæ.
Aurea pax floret, florent Saturnia regna,
Non secus ac Ianus clausit uterq; fores,
Tempora conueniunt Musis, Phœboq; canentib;
Pacis delicias Rustica turba colit.
Pace nihil melius, florescunt omnia pace,
Pace serit, renouat pace colonus humum.
A superis pax est, stygio Bellona Tyranno,
Quod bona pax tribuit, mox truculenta rapit.
Hæc

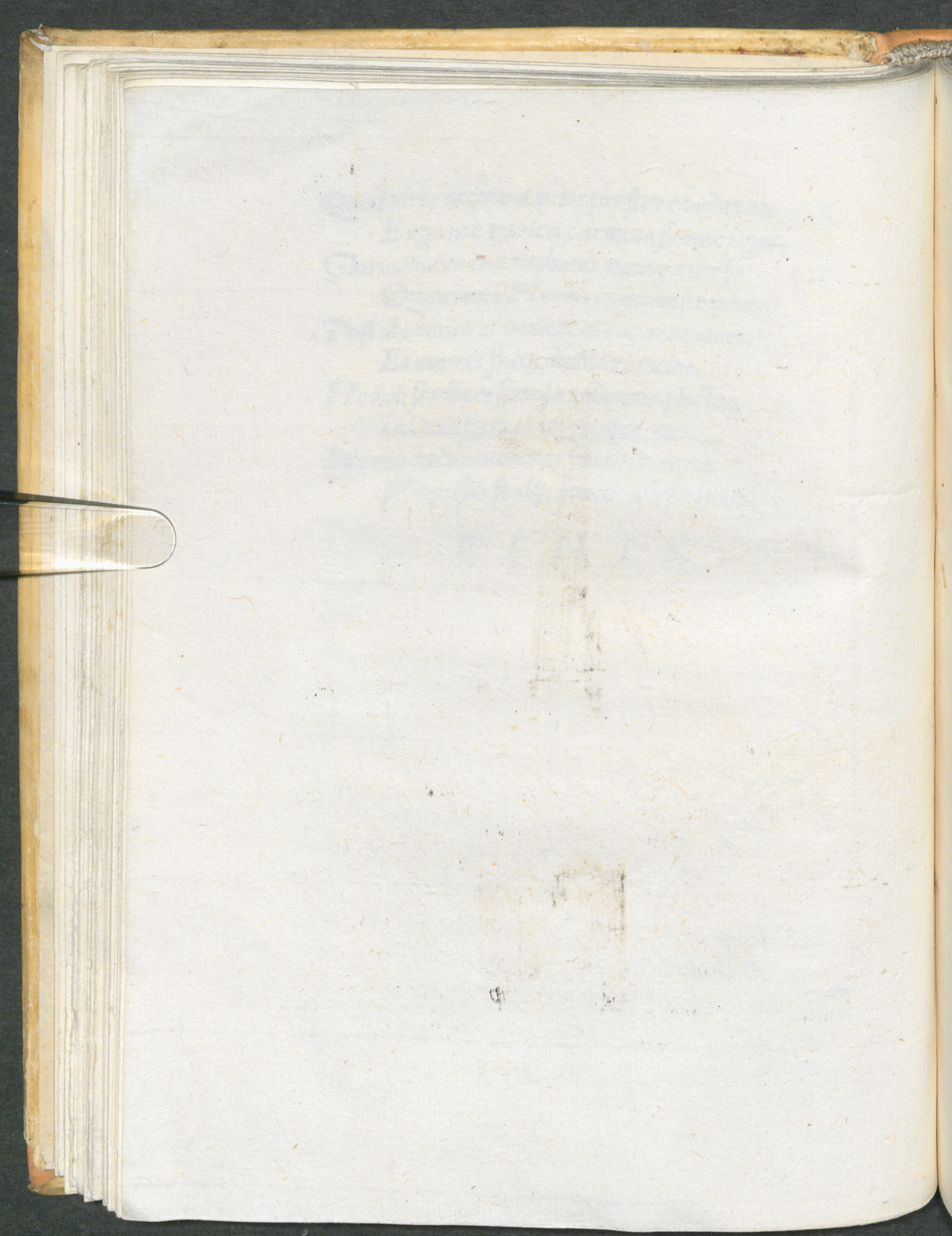
Hæc præbet Musis sacra fronde coronam,
Illa dat indignæ uerbera mille cuti.
Est rabies belli, gurgis pelagusq; malorum,
Candida pax omnis fons & origo boni.
Hæc igitur memori trutinans in pectore tecum
Vlterius possis bellica tela manu.
Scilicet ut pacis tibi mollior aura ueniret,
Nam pacem tutam classica bella iuuant.
Ergo tibi multum Dux o debere factur
Quisquis Castalij numina fontis amat.
Et sua sollicitis persoluit pectora uotis:
Vt patrium possis saluus adire solum.
Saluus adire solum, uestro quod munere floret,
Et celebrem Spartam condecorare tuam.
Dum quoq; consocio uotis mea uota secundis,
Protrudo Musæ munera, parua licet.
Quæ precor excipias Princeps candore sereno
Munera, non donis æqui paranda tuis.
Sic Anaxerxi fumosa fluenta Viator
Quondam porrexit (res ea mira) pio.
Aurea cum desint, dicens, hæc instar habeto
Muneris, o Princeps per tua sceptrâ rogo
Inclutus excipiens placido Rex munera uultu
Nil mihi nil, dixit, gratius esse potest.
Quamuis regali non munera digna lacerto,
Non tamen illa minus sunt pretiosa mihi.

B 3

Quod

Quod uires nequeunt potis prestare uoluntas,
Ergo nec tetrica carmina fronte legas,
Gloria maior erit titubanti maxima uersu
Quam leuia Heroa concinuisse tuba.
Post ubi maiores uenient in carmine uires,
Et curret fluxu diuitiore melos.
Heroo scribam sinuosa uolumina plectro.
In laudesq; tuas ingeniosus ero.
Interea multos numeres feliciter annos
Ut possis studijs fautor adesse bonis.

E I N I S.

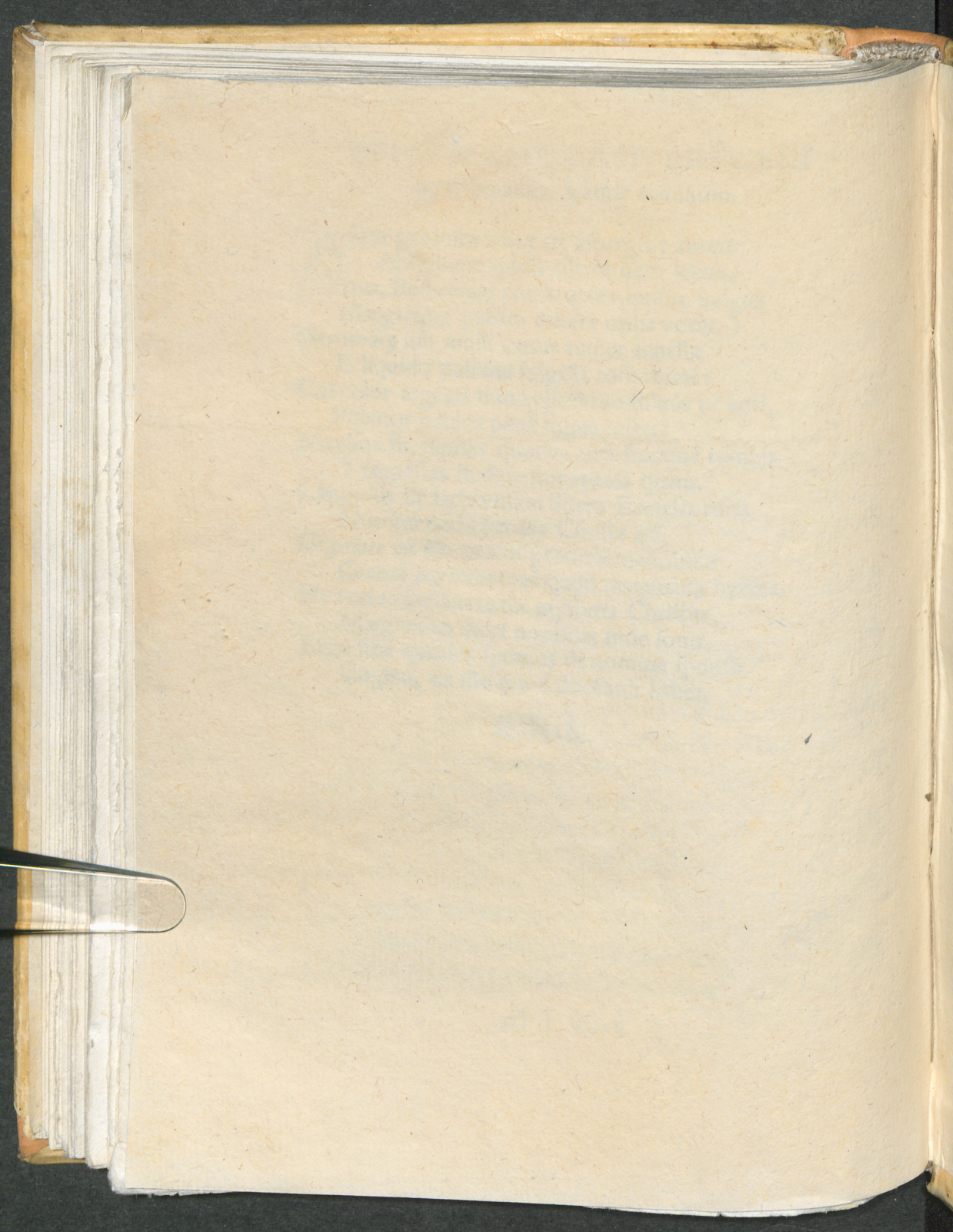
ERI

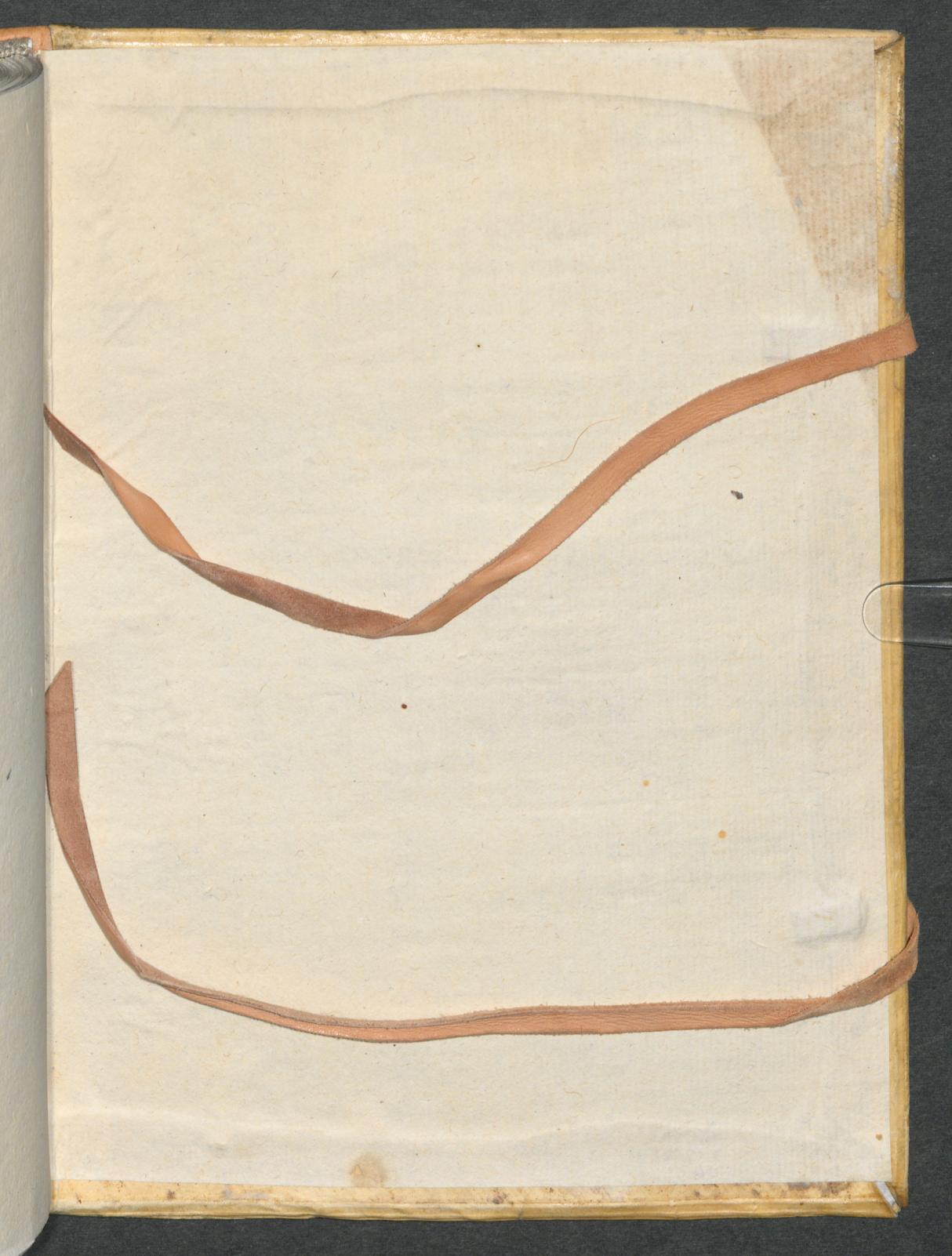
is

ri,

bis

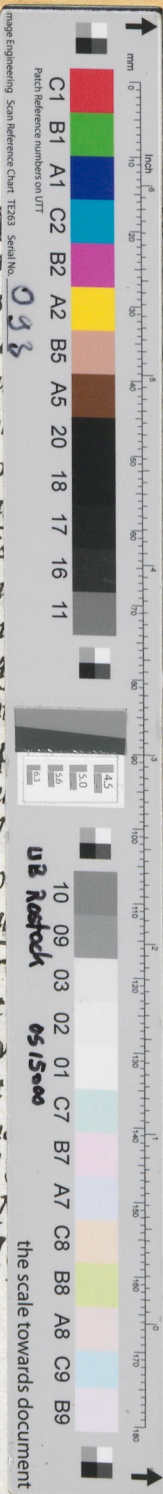
ms.

Te quog
Si
Ingenuas
Du
Plurimu
Du
Nec mo
Qu
Iam legi
A
German
A
Vndam
A
Tunc qu
N
Quid sup
Qu
Quid, tr
Et
Harpey
Et
Hinc tu
N
Cedite l
H

eruent munera sortis,
munera sortis erunt:
at non sequitur artes,
ies parta laboris adest.
ns submersus Iaccho,
nunq̄ quo satietur habet.
mor sacros inuisere fontes,
rsus ceu Acriana regit.
diuerso fune ligatos
uerba soluta sono.
teutona uerba tonantem
licit,teutona terra tulit.
Latia uerba lepore
nec Cicerone minor.
nis certat uis insita uerbis,
pido promere graeca sono,
m,uer sasq; uolumina Iuris
ri tollere bella docet.
os meliori dogmate cultus
risti foedat ouile Dei.
pue deteriora sequuntur
monstra timenda Strigis.
abit in sublime quadrigis,
agni tela trifulca Iouis,
enerosi cedite Reges,
uirtus asseruisse fidem.
Tartarus